

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4CoZm/1/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113223281
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Ilčinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8113223281.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Ilčinovej a členov senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Mareka Kohúta v spore žalobcu: A.. Ľ. Ľ. Ž., X.. XX.XX.XXXX, L. E. R. XXX/XX, XXX XX P., právne zastúpeného JUDr. Ľubošom Bajuzíkom, advokátom, so sídlom Námestie slobody 2, 066 01 Humenné, IČO: 42229685, proti žalovanému: E. L., X.. XX.XX.XXXX, L. V. XXXX/X, XXX XX R. X. Y., o zaplatenie 400,- eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č. k. 22CbZm/248/2013-246 z 9. decembra 2019 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovaný má nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, zrušil zmenkový platobný rozkaz Okresného súdu Prešov, č. k. 22Zm/123/2013-5 zo 14. augusta 2013 v celom rozsahu a nepriznal žalovanému náhradu trov konania.

2. V odôvodnení uviedol, že rozsudkom, č. k. 22CbZm/248/2013-34 z 5. februára 2014 zrušil zmenkový platobný rozkaz Okresného súdu Prešov, č. k. 22Zm/123/2013-5 zo 14. augusta 2013 v celom rozsahu a uložil žalobcovi povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania.

3. V dôsledku odvolania žalobcu odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie rozsudkom, č. k. 5CoZm/17/2014-78 z 2. júla 2015 potvrdil a žalovanému nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

4. V dôsledku dovolania žalobcu dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu uznesením, č. k. 2Obdo/4/2016-105 z 28. februára 2017 zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

5. Odvolací súd uznesením, č. k. 5CoZm/2/2017-167 z 29. marca 2018 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, keďže z námietok žalovaného voči zmenkovému platobnému rozkazu vyplývalo, že žalovaný nenamietal nepresnosť splatnosti zmenky, ale jeho námietky sú kauzálného pôvodu, teda týkajú sa neexistencie dlhu a tak aj neexistencie dôvodu vystavenia zmenky.

6. Súd prvej inštancie po vrátení veci odvolacím súdom vychádzal zo zistenia, že žalovaný vystavil 18. júla 2013 v Humennom zmenku „bez protestu“, v ktorej zložil bezpodmienečný sľub za túto zmenku zaplatiť žalobcovi v mieste jeho trvalého bydliska sumu 400,- eur, a to do 1. augusta 2013. Zmenka bola opatrená vlastnoručným podpisom žalovaného. Žalovaný podal 26. augusta 2013 trestné oznámenie týkajúce sa podozrenia zo spáchania trestného činu podvodu pri sprostredkovaní práce. Krajský súd v Prešove rozsudkom, č. k. 6To/11/2019-565 z 2. mája 2019, právoplatným v ten istý deň

rozhodol, že žalobca je vinný, že ako sprostredkovateľ zamestnania za úhradu ponúkal prostredníctvom internetu sprostredkovanie práce na ropovodoch a vrtných plošinách v L. a na základe tohto inzerátu ho kontaktovali žalovaný a E. L., ktorí mu na jeho žiadosť zaslali v júni 2013 prostredníctvom elektronickej pošty požadované doklady pre sprostredkovanie práce, pričom 18. júla 2013 sa žalobca osobne stretol so žalovaným a E. L. v hoteli F. Y. P., kde ich žalobca oboznámil s platovými podmienkami a zároveň im predložil na podpis listiny v anglickom jazyku, ktoré mali slúžiť na vybavenie víz, medzi ktorými sa nachádzala aj zmenka na sumu 400,- eur, ktorú E. L. podpísal v domnení, že ide o jeho súhlas s tým, že z prvej výplaty mu bude zrazená suma 400,- eur v prospech žalobcu za sprostredkovanie práce, teda suma 400,- eur mala na základe ich vzájomnej ústnej dohody predstavovať poplatok za úhradu zamestnania v zahraničí, avšak táto suma mala byť podľa udania žalobcu zrazená záujemcom o prácu v zahraničí z ich prvej výplaty, pričom žalobca do dnešného dňa prácu v zahraničí menovaným nesprostredkoval a vyplatenie finančnej hotovosti vo výške 400,- eur od nich vymáhal prostredníctvom súdu aj napriek tomu, že k sprostredkovaniu zamestnania z jeho strany nedošlo, teda na škodu cudzieho majetku seba obohatil tým, že uviedol iného do omylu a využil omyl iného a spôsobil tak na cudzom majetku malú škodu. Toto konanie bezprostredne smerovalo k dokonaniu trestného činu v úmysle spáchať ho, avšak k dokonaniu trestného činu nedošlo, čím spáchal pokračovací prečin podvodu podľa § 221 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon (ďalej len „Trestný zákon“) v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona.

7. Súd prvej inštancie mal z výsledkov vykonaného dokazovania preukázané, že žalovaný sa vystavením vlastnej zmenky 18. júla 2013 zaviazal zaplatiť žalobcovi do 1. augusta 2013 v mieste jeho trvalého bydliska zmenkovú sumu 400,- eur. Označenie zmenka je pojaté do vlastného textu listiny a je vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná; nachádza sa v nej bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu, je v nej uvedený údaj zročnosti ako aj údaj miesta, kde sa má platiť, tiež meno toho, na rad koho sa má platiť, obsahuje dátum a miesto vystavenia zmenky a podpis vystaviteľa. Zmenka teda obsahovala všetky formálne náležitosti jej platnosti. Žalovaný bol pri podpise zmenky žalobcom uvedený do omylu, keďže nevedel, že podpisuje zmenku a túto zmenku podpisoval domnievajúc sa, že ide o jeho súhlas s tým, že z prvej výplaty mu bude zrazená suma 400,- eur v prospech žalobcu, ktorá mala na základe ich vzájomnej ústnej dohody predstavovať poplatok za sprostredkovanie zamestnania v zahraničí. Teda prejav vôle žalovaného v podobe podpísania zmenky nebol za žiadnych okolností urobený slobodne a vážne, v dôsledku čoho podpis žalovaného na zmenke ani materiálne nemôže zaväzovať. Za uvedené konanie bol žalobca Krajským súdom v Prešove právoplatne uznaný za vinného, a to zo spáchania pokračovacieho prečinu podvodu, v štádiu pokusu. Žalobca však žalovanému doposiaľ akékoľvek zamestnanie nesprostredkoval.

8. S poukazom na skutočnosť, že kauzálne námietky žalovaného boli prípustné a dôvodné, keďže dôvod v podobe sprostredkovania práce v zahraničí, pre ktorý bola zmenka podpísaná, naplnený nebol, súd žalobu zamietol a vydaný zmenkový platobný rozkaz v celom rozsahu zrušil. Súd dal zároveň do pozornosti, že aj napriek tomu, že zmenka po formálnej stránke obsahu všetky zákonom predpísané náležitosti, formálne správny podpis žalovaného zmenkovo nezaväzuje.

9. Súd prvej inštancie predmet sporu právne posúdil podľa čl. I § 7, § 17, § 75 zákona č. 191/1950 Zb. zákon zmenkový a šekový (ďalej len „ZZŠ“) v znení účinnom ku dňu vystavenia zmenky a § 34, § 37 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“).

10. O trovách konania strán sporu rozhodol súd prvej inštancie podľa § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“) a § 151 ods. 1 OSP a s ohľadom na skutočnosť, že úspešný žalovaný si náhradu trov konania výslovne neuplatnil, ich náhradu mu nepriznal.

11. V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku súdu prvej inštancie odvolanie žalobca. Namietal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, teda odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Tento odvolací dôvod vzhladol v aplikácii čl. I. § 17 ZZŠ na kauzálne námietky dlžníka, z dôvodu neurčeného vzťahu dlžníka a majiteľa zmenky. Podľa jeho názoru, ktorý podporil aj právnym názorom Vrchného súdu v Prahe vyjadrenom v jeho rozhodnutí, sp. zn. 9Cmo 533/00 zo 6. marca 2001, však toto ustanovenie pojednáva iba o prípadoch, kedy zmenka bola postúpená (cesia po lehote jej splatnosti, ale ani ak by k cesii došlo pred lehotou jej splatnosti, nie je možné uvedené ustanovenie použiť) na iného majiteľa alebo bol prítomný avalista v zmenkovom vzťahu. Toto ustanovenie však v žiadnom prípade nie je možné použiť na pôvodný vzťah majiteľa zmenky a zmenkového dlžníka (vystaviteľa) pokiaľ nedošlo

k zmene osôb, resp. nie je určený avalista. Tvrdil, že v citovanom ustanovení je doslova uvedené, že kto je žalovaný zo zmenky, môže robiť kauzálne námietky iba voči vystaviteľovi (čiže žalovaný avalista voči dlžníkovi) alebo k predošlým majiteľom (čiže dlžník voči predchádzajúcim majiteľom, ak bola zmenka postupovaná, ale nie voči pôvodnému majiteľovi). Výnimka určená v poslednej časti vety ustanovenia pojednáva o prípade, ak bola zmenka postúpená po lehote jej splatnosti (klasická cesia) a dlžník uplatní námietku voči pôvodnému majiteľovi zmenky. Na základe uvedených skutočností žalobca žiadal, aby odvolací súd potvrdil existenciu zmenkového platobného rozkazu, č. k. 22Zm/123/2013-5 zo 14. augusta 2013.

12. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu v súdom určenej lehote nevyjadril.

13. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“), príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 34 CSP preskúmal rozsudok v napadnutom rozsahu ako aj konanie mu predchádzajúce v súlade s ustanovením § 379 a nasl. CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. O odvolaní bolo rozhodnuté postupom podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, pričom miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia boli oznámené na úradnej tabuli súdu a na príslušnej webovej stránke najmenej 5 dní pred rozhodnutím.

14. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

15. Nakoľko žalobca napadol rozsudok v celom rozsahu, odvolací súd podrobil súdnemu prieskumu všetky výroky rozsudku.

16. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

17. Súd prvej inštancie v predmetnom spore vykonal potrebné dokazovanie, na základe ktorého dospel k správnym skutkovým zisteniam a z týchto vyvodil aj správny právny záver. Odvolací súd vo vzťahu k odvolacím námietkam žalobcu uvádza nasledovné:

18. Žalobca svojím odvolaním namietal nesprávne právne posúdenie veci, ktoré podľa neho spočívalo v nesprávnej aplikácii čl. 1. § 17 ZZŠ na kauzálne námietky dlžníka.

19. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu však táto odvolacia námietka nie je spôsobilá spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku. Hoci odvolací súd nespochybňuje, že súd prvej inštancie predmet sporu právne posúdil aj podľa predmetného ustanovenia ZZŠ, ktoré je v tomto zákone uvedené v čl. I druhom diele označenom ako Indosament napriek tomu, že zmenka nebola nikdy indosovaná, zároveň poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3Obo/9/2018 z 26. júla 2018, v odôvodnení ktorého súd uvádza, že z tohto ustanovenia zákona vyplýva, že kto je žalovaný (povinný) zo zmenky, môže vznášať (robiť) proti zmenkovému nároku určité námietky, je však na ňom, aby oprávnenosť týchto námietok preukázal.

20. V danom prípade žalovaný namietal neexistenciu dôvodu vystavenia zmenky a neexistenciu dlhu a obe námietky v priebehu prvoinštančného konania aj preukázal, dôkazom čoho je odôvodnenie napadnutého rozsudku, v ktorom súd prvej inštancie uviedol, že v konaní bolo (okrem iného) preukázané že žalobca nesprostredkoval žalovanému prácu v zahraničí a žalovaný nebol povinný zaplatiť žalobcovi poplatok za sprostredkovanie tejto práce. Žalovaný tak preukázal zánik dohodnutého dôvodu vystavenia zmenky, teda nedostatok kauzy zmenky, čo viedlo k zamietnutiu žaloby (porovnaj rozhodnutie NS ČR, sp. zn. 9Cmo 533/2000, 9Cmo 65/1999). Vznesenie námietok žalovaným bolo súladné s § 17 zákona č. 191/1950 Sb., keďže majiteľ zmenky (žalobca) konal pri vystavení zmenky vedome na škodu dlžníka (žalovaného), čo potvrdilo aj jeho právoplatné odsúdenie v trestnej veci súvislosti s vystavením zmenky.

21. Odhliadnuc od toho nemožno opomenúť ani skutočnosť, že žalovaný podal v súvislosti s konaním žalobcu trestné oznámenie, na základe ktorého bolo vedené trestné konanie, v ktorom bol žalobca právoplatne odsúdený za pokračovací prečin podvodu podľa § 221 ods. Trestného zákona, v štádiu pokusu.

22. Nad rámec uvedeného odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie nepostupoval správne, keď o trovách konania rozhodol podľa príslušných ustanovení OSP účinného do 30. júna 2016 napriek tomu, že napadnutý rozsudok bol vydaný 9. decembra 2019, teda za účinnosti CSP.

23. S poukazom na uvedené odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v súlade s ustanovením § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny, vrátane výroku o trovách konania.

24. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalovaný ako sporová strana mal v odvolacom konaní plný úspech, teda má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % proti žalobcovi, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

25. Rozsudok bol prijatý senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).